

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Oslo, 01.12.2025

Deres ref.:
25/3464-

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/14066

Saksbehandler:
Frida Sophie Stang

Høringsinnspill – revisjon av særavgiftsregelverket

Miljødirektoratet viser til Finansdepartementets høring av forslag om revisjon av særavgiftsregelverket med høringsfrist 1. desember 2025.

Miljødirektoratets kommentarer

Lovforslaget regulerer alle særavgifter som Finansdepartementet og underliggende etat forvalter. Lovforslaget omfatter også enkelte tilskuddsordninger som foreslås videreført i særavgiftsloven. Ordninger som indirekte er knyttet til særavgiftene, slik som vrakpantordningen og vrakpantavgiften, omfattes ikke.

Miljødirektoratet forvalter ikke direkte noen særavgifts- eller tilskuddsordninger som omfattes av lovforslaget. Miljødirektoratet berøres likevel av forslaget på to måter:

- i. Regelverk Miljødirektoratet forvalter henviser flere steder til gjeldende særavgiftsforskrift.
- ii. Gjeldende særavgiftsforskrift refererer en rekke steder til Miljødirektoratet som organ tildelt ulike oppgaver, bestemmelsesrett, mm.

Henvisninger til særavgiftsforskriften i Miljødirektoratets regelverk

Det henvises til gjeldende særavgiftsforskrift i flere av regelverkene Miljødirektoratet forvalter og fører tilsyn med, herunder avfallsforskriften (kapittel 6 og 8), produktforskriften (kapittel 2 og 3) og klimakvoteforskriften (kapittel 1). Miljødirektoratet ønsker å gjøre oppmerksom på at henvisninger i våre regelverk vil måtte endres for å tilpasses revisjonen av særavgiftsregelverket.

Miljødirektoratets foreløpige vurdering er at tilpasninger av vårt regelverk i all hovedsak vil kunne gjøres ved å oppdatere refererte bestemmelser til parallelle bestemmelser i ny særavgiftslov (og på sikt forskrift). Det kan likevel ikke utelukkes at ordlysendringer i særavgiftsregelverket vil kunne ha materielle konsekvenser for regelverkene Miljødirektoratet forvalter.

Vi observerer at det er foreslått enkelte forenklinger av någjeldende definisjoner. Eksempelvis er definisjoner av innretninger på kontinentalsokkelen (særavgiftsforskrift § 4-4-3 tredje ledd) og spesialskip på kontinentalsokkelen (særavgiftsforskriften § 4-4-3 fjerde ledd) tilsynelatende erstattet i forslag til ny særavgiftslov § 9-5. § 9-5 viser kun til *petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen og forsyningskip i slik virksomhet*, uten en mer detaljert beskrivelse slik som

følger av någjeldende § 4-4-3. Definisjonene har i dag betydning for avgrensningen av omsetningskravene for biodrivstoff, som er regulert i produktforskriften kapittel 3. Lovforslaget kan medføre behov for endringer i ordlyden i bestemmelsene om omsetningskravene til sjøfart og andre formål. En fullstendig vurdering av hvilke endringer det er behov for vil først kunne gjøres etter at forskrift under den nye særavgiftsloven, med mer detaljerte og tekniske bestemmelser, er utarbeidet.

Miljødirektoratets oppgaver og roller som beskrevet i særavgiftsforskriften

Gjeldende særavgiftsforskrift refererer til Miljødirektoratet i en rekke bestemmelser, herunder §§ 3-5-3, 3-7-5, 3-7-6, 3-13-4, 3-19-7, 3-19-12 og 5-11. Henvisningene synes å rette seg mot situasjoner hvor skattemyndighetene på ulike vis støtter seg til Miljødirektoratets vurderinger når de forvalter sitt regelverk. Miljødirektoratet er også gitt myndighet direkte i særavgiftsforskriften, slik som i § 3-13-4 tredje ledd.

Ingen av de ovennevnte bestemmelsene er foreslått videreført i særavgiftsloven. Det er uklart hvorvidt, og eventuelt hvilke av, bestemmelsene som viser til Miljødirektoratet som er tiltenkt videreført i forskrift og ikke. Dersom enkelte referanser til Miljødirektoratets kompetanse, vurderinger eller lignende er tiltenkt endret, kan dette medføre behov for justeringer i vårt eget regelverk.

Særlig om avgiftsplikt for HFK, PFK og SF₆

Avgiftsplikt for hydrofluorkarboner (HFK), perfluorkarboner (PFK) og svovelheksafluorid (SF₆) er foreslått regulert i forslag til ny særavgiftslov §§ 10-1 og 11-1. Slik vi forstår det, skal avgift beregnes både for råvare, og for stoffer i produkt. Første del av setningen i §§ 10-1 og 11-1 skal slik regulere råvare, og andre del, tilfeller hvor stoffet inngår i produkter. Henvisningen til "*andre*" produkter i setningens andre del kan imidlertid gi inntrykk av at også første del av bestemmelsen retter seg mot stoff i produkter, og at bestemmelsene i sin helhet kun gjelder for produkter og ikke råvaren. Bestemmelsene vil etter vårt syn fungere bedre uten ordet "*andre*".

Særlig om miljøavgift på drikkevareemballasje

Miljøavgift på drikkevareemballasje er foreslått regulert i ny særavgiftslov kapittel 5. I det framlagte forslaget til ny lov beskrives formålet med miljøavgiften i de innledende merknadene til kapittel 5 med at avgiften skal prise kostnadene ved at drikkevareemballasje havner som søppel i naturen (lovforslaget side 21). Denne formålsbeskrivelsen har vært uendret siden miljøavgiften ble etablert. Miljødirektoratet mener at beskrivelsen ikke lenger er treffende og må oppdateres for å reflektere dagens situasjon.

Vi har i dag svært ambisiøse og bindende EU-krav rettet mot oss om ombruk og materialgjenvinning av emballasje, inkludert drikkevareemballasje. Ambisjonene for emballasjeavfall har over tid utviklet seg, og innebærer i dag mer enn å forhindre forsøpling. Beskrivelsen av miljøavgiften på drikkevareemballasjeavfall i lovforslaget bør reflektere denne utviklingen. Vi anbefaler å endre beskrivelsen slik at formålet med miljøavgiften reflekterer en høyere ambisjon om korrekt håndtering av emballasjeavfall, herunder økt materialgjenvinning og ombruk.

Det betales to avgifter på drikkevareemballasje: miljøavgift og grunnavgift. Vi presiserer for ordens skyld at vårt innspill her kun gjelder miljøavgiften.

Avslutning

Kryssreferanser mellom særavgiftsregelverket og de regelverk Miljødirektoratet forvalter medfører et behov for samkjøring mellom myndighetene ved gjennomføringen av revisjonen av særavgiftsregelverket. Vi utelukker ikke at lovforslaget kan ha betydning for regelverk Miljødirektoratet forvalter eller Miljødirektoratets rolle utover det som er nevnt over.

I lys av dette ber vi om dialog, og foreslår et møte for å gjennomgå problemstillingene nærmere, særlig med tanke på pågående og kommende regelverksarbeid som kan bli berørt.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Frantz Nielsen
seksjonsleder

Frida Sophie Stang
rådgiver